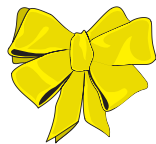

ĎAKUJEME SPONZOROM

*Príjemné prežitie vianočných sviatkov a v novom roku
2002 veľa zdravia a dobrej nálady
želá všetkým svojim čitateľom
Bertotovský Bertík.*

Bertotovský

BERTÍK®

Časopis Základnej školy v Bertotovciach
2001/2002

2

Mikulášku, dobrý strýčku

Mi - ku - láš - ku, dob - rý strýč - ku, mod - lím sa ti

mod - lit - bič - ku, zlož tú svo - ju pl - nú nôš - ku

daj nám z da - rov tvo - jich troš - ku, či ko - nič - ka

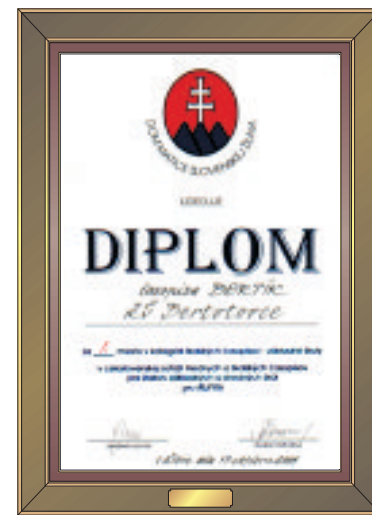

me - do - vé - ho, či ko - láč - ka ma - ko - vé - ho

dob - rý strýč - ku Mi - ku - láš, ve - ľa pek-ných da - rov máš.

17. októbra 2001 sa v Dome Matice slovenskej v Žiline konalo slávnostné vyhodnotenie celoslovenskej súťaže školských a triednych časopisov. Tejto súťaže sa zúčastnil aj náš bertotovský časopis Bertík, ktorý reprezentoval našu školu i región v kategórii školských časopisov.

O tom, že si viedol viac ako úspešne svedčí aj tento diplom za 1. miesto, ktorý nám odovzdal predseda poroty Štefan Haviar (zástupca šéfredaktora Slovenských pohľadov) so slovami: „Bolo to to najlepšie, čo sme tu mali. Bertík bol najväčším favoritom už od začiatku.“ A čo na to my? HURÁ! HURÁ! HURÁ!

BERTÍK. Časopis pre deti v ZŠ v Bertotovciach, ktoré sa chcú zabávať, súťažiť a hrať. Vychádza štvrťročne. Jazyková úprava: Mgr. Milka Pištejová. Nápad, grafika, tlač a distribúcia: Mgr. Valentin Šefčík. Náklad : 60 výtlačkov. Všetky práva vyhradené. Bez písomného súhlasu je akékoľvek čmáranie, vysmievanie a ohováranie časopisu alebo jeho časti PRÍSNE ZAKÁZANÉ!!!

Vianočný darček

Už viete, deti, čo dostanete na Vianoce? Že nie? Ale iste viete aké darčeky by ste dostať chceli. Určite túžite po niečom, o čom možno ani rodičia nevedia. Vianočný darček, ktorý je na tejto strane, je už síce zabalený, ale vy máte možnosť napísať do dolnej časti aký darček, by mal byť pod tým vašim vianočným stromčekom. Keď to budete mať hotové, ukážte to rodičom. Možno sa na Vianoce stane zázrak.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Vianočné ráno

*Ako pekne sneží...
Na kostolnej veži
odbijajú vtáčie krídla
rozprávkový čas.*

*Zima vôkol dýcha
a v náručí ticha
prajeme si, aby tento
pokoj ostal v nás.*

Túto básničku vymysleli žiaci 2. a 4. ročníka 21. novembra 2001 ráno, keď sa nikomu nechcelo veľmi do učenia a za oknom vonku poletovali krásne snehové vločky.

Na úvod

Kedysi dávno som počúval takéto slová: „Už sa len dvakrát vyspíš a príde Mikuláš. Už sa len trikrát vyspíš a budú Vianoce.“ Týmito slovami nám mamičky (na našu veľkú radosť) pripomínali, že sa blížia sviatky, na ktoré sa najviac blížia práve deti. Čas darčiekov, radosti, hojnosti a šťastia. A určite tie slová mamičky pripomínajú svojim deťom dodnes.

Vianoce totiž majú zázračnú moc, akú iné sviatky nemajú. Sám som sa veľakrát seba pýtal: „Prečo je to tak?“ Nuž asi preto, že na Vianoce dostalo ľudstvo od Boha dar nad všetky dary - betlehemske dieťa v jasličkách - Božieho syna.

Tak ako biele vločky, ktoré si razia cestu z neba, tak sa aj vianočná atmosféra nečujne spúšťa na zem aby naplnila naše domovy i duše.

Nech nám, teda, darčeky pod našim stromčekom pripomínajú ten veľký dar nádeje, ktorý sme dostali všetci.

Prajem sebe i vám požehnané vianočné sviatky a pokoj v duši po celý rok.

riaditeľ školy

Vianoce

Vianoce - to sú najkrajšie sviatky v roku, ktoré sú zasvätené narodeniu Pána. Zaviedla ho cirkev v 4. storočí a prispôsobila pohanskej slávnosti zimného slnovratu, keď sa podľa mienky ľudí „rodí slnko“ a chystá sa obrat k letu. V tomto čase Rimania slávili svoje Saturnálie. Tento sviatok nielen oni, ale aj iné národy pokladali za čas posvätný a tajomný, ktorý do zimného slnovratu ovládajú zlé sily. Rozličné ochranné praktiky proti nim sa začínali ešte v novembri na Martina, pokračovali na Katarínu, Ondreja, Barboru, Mikuláša, vrcholili na Luciu, doznievali na Tomáša a počas vianočného obdobia. Katarína vyhánala strigy z dediny. Ondrej i Mikuláš sa venovali najmä ľúbostnej mágii, ale tiež vyhánali zlých duchov z chotára, najmä hlukom. Magické úkony však vrcholili 13. decembra na Luciu. Poznáme ju ako ženu zahalenú v bielej plachte s pomúčenou tvárou a husacím krídlom, ktorým z príbytkov vymetala zlo. Na Luciu sa z domu nič nepožičiavalo ani nedávalo. Vznik sviatku Lucie vysvetľujú dve príhody. Podľa prvej krásna panna, kresťanka, obetovala pre svojho vyvoleného princa obe oči, aby ho získala pre vieru. Princ sa stal kresťanom a Boh vrátil Lucii oči. Odvtedy je sväticou a dodnes ju vzývajú ako ochrankyňu očí. Druhý príbeh hovorí, že Lucia bola odvážna kresťanka, ktorá v noci prinášala jedlo do katakômb spoluveriacim.

Štedrý večer sa pokladá za tajomný večer tiež plný kúziel a čarov. Pri vianočnom stromčeku na Štedrý deň trávi rodina večer v príjemných spomienkach na všetko, čo sa udialo v roku. Na vidieku ožívajú tradície koledníkov. Vianoce sú sviatkami darčiekov, spoločného stretnutia. Sú to sviatky, ktoré majú pre každého neopakovateľnú vôňu. Jedličky voňajú horou, hríby vlhkosťou lesa, pôstnym kaprom, bibliou, kapustnicou, salašom, ovocím, jesennou záhradou i d'alekými krajinami, sladko po vanilke a korenisto po medovníkoch. Ak všetky tieto vône precítime, potom môžeme povedať - toto je môj domov.

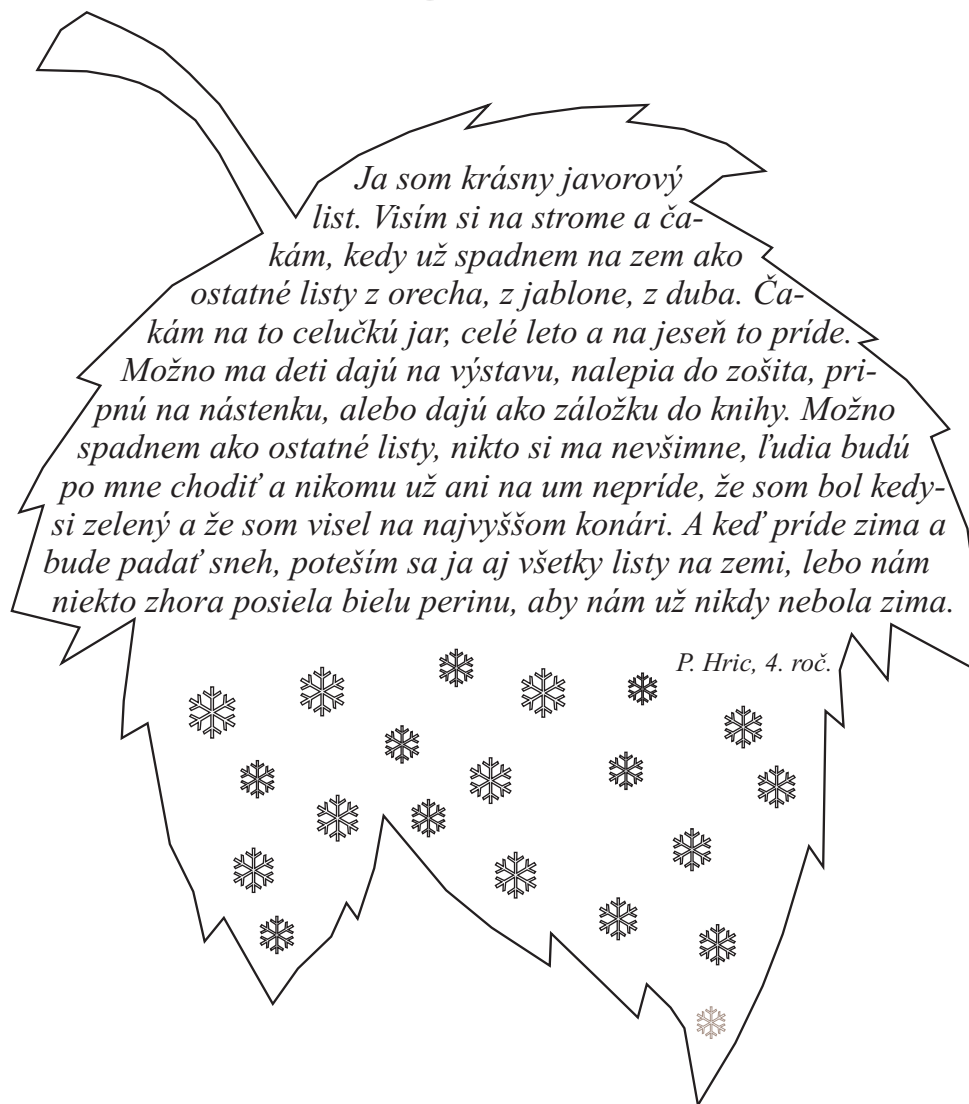
Výroky z bertotovských lavíc

- 😊 „Kde sa narodil Ježiško?“ „V nebi.“
- 😊 „Kto sa prišiel pokloniť Ježiškovi prvý?“ „Mikuláš.“
- 😊 „Ktoré zvieratko vydáva zvuk i-á?“ „Kukučka.“
- 😊 „Ako voláte doma nárečovo petržlen?“ „Chren.“
- 😊 „Pani učiteľka, ja som si prečítala trošku z
članika.“
- 😊 „Čím sa živili Slovania?“ „Jedli hlinu.“
- 😊 „Čo museli naučiť sv. Cyril a Metod ľudí na Veľkej
Morave?“ „Slušne sa správať.“

List

Niečo o našej obci

9. júna 1947 žiaci a žiačky 4. - 8. postupného ročníka boli na výlete v Lipovciach. Na tomto výlete sa zúčastnili žiaci a žiačky škôl z Hendrichoviec, Bertotoviec, Štefanoviec, Fričoviec Šindliara a Lačnova.

29. júna 1947 usporiadalo riaditeľstvo školy slávnosť „Deň matiek“. Slávnosť sa začala o 15,00 hod. Miesto slávnosti „Lúky“.

Program:

1. Zraz na školskom dvore o 14,00 hod.
2. Sprievod dedinou za doprovodu cigánskej kapely na miesto.
3. F. Magurová - „Červená kytica“ - báseň.
4. „Mamička“ - prejav riaditeľa školy.
5. Recitácia básničiek.
6. „Nie je v celom širom svete“ - spev žiakov.
7. Rozdávanie kyticiek mamičkám.
8. Prostné cvičenie s praporečkami.
9. Hry s loptou - preteky s loptou.
10. Rôzne hry.
11. Prekážkový beh.
12. Skupinky žiakov.
13. Veselica do 21,00 hod.

Výťažok zo slávnosti bol zaslaný Okresnej starostlivosti o mládež v Sabinove.

V máji 1947 dostal DČSČK, ktorý bol zriadený ešte v šk. roku 1945/46 cestou ČSČK od amerického ČK 6 balíčkov obsahujúcich hračky, písacie potreby, hrebene, mydlo, pastely, zubnú pastu, zubné kefky a iné rôzne praktické potreby. Dar bol rozdelený členom DČSČK, v ktorom boli organizovaní všetci žiaci.

Tento príspevok preberáme zo starej školskej kroniky, bez jazykových úprav. Pokračovanie v budúcom čísle.

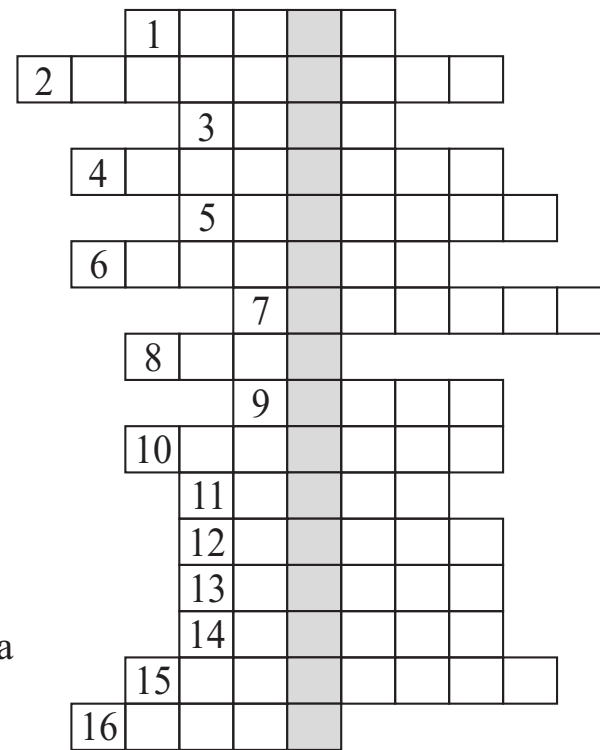
Vianočná

KRÍŽOVKA

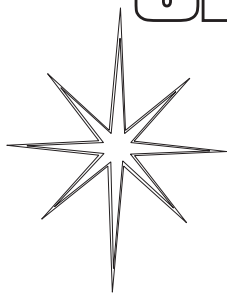
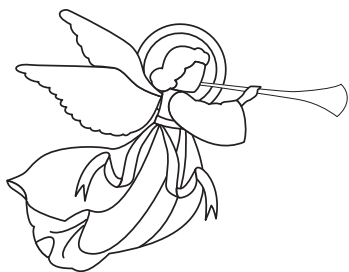

Počujete? To sa už všade navôkol svojím spevom ozývajú...

1. kýve
2. krátka báseň
3. zamrznutá voda
4. najkrajšie sviatky
5. nie rýchle
6. malý dar
7. ktosi
8. nedobré
9. obyčaj
10. darujeme
11. pracuje
12. bytosť s krídlami
13. užitočný hmyz
14. pílim
15. vtáčik, o ktorom sa píše v Bertíku
16. horné končatiny

Vymaľujte si obrazok

VIANOCE V PRANOSTIKÁCH

Vianoce, opradené poéziou betlehemskej noci, svätia sa u nás zvyčajne v čarovnej zasneženej scenérii. Dakedy však aj v daždi, v hmle a v pl'ušti. Aké budú Vianoce, či biele, či zelené, či blatnaté, o tom sa dozvedáme z predpovedí: Ak hus o Martine už po ľade chodí, zas okolo Vianoc v kaluži sa brodí. Katarína na ľade, Vianoce na blate. Túžobné očakávanie Vianoc, podfarbené aj zvykmi pohanských povier sa odzrkadlilo aj v pranostike: Od Lucie do Vianoc každá noc má svoju moc. Podľa počasia počas vianočných sviatkov možno usudzovať aj na charakter počasia v nasledujúcich týždňoch a mesiacoch. Vraj aký je čas na Adama a Evy (24. decembra), také budú nasledujúce dni. Keď je na Štedrý večer hmla, bude plané počasie. Keď na Narodenie Krista pršať začne, za štyri týždne počasie bude mračné. Aký je čas na Vianočný deň, taký má byť aj budúci január. Lahodný a teplý čas na Vianoce je znamením, že zima bude dlho trvať, a preto vraj lepšie Vianoce treskúce ako tekúce. Keď je na Štedrý večer mnoho hviezd, je mnoho zemiakov. Jasné Vianoce mnoho vína a ovocia.

Často sa počasie Vianoc spája s počasím na jar a na Veľkú noc. Vraj keď je hus na Vianoce na blate, na Jozefa bude na ľade. Keď sú na Vianoce polia pokryté snehom, môžeme na Veľkú noc sedieť pod košatým stromom. Biele Vianoce, zelená Veľká noc a naopak.

Aj druhý vianočný sviatok, sviatok svätého Štefana, mučeníka, všeličo naznačuje o počasí. Vraj na svätého Štefana nesmie byť už barina. Ak sa vetry na svätého Štefana spolu chytia, veľké priekopy a záveje narobia. A keď svätý Štefan blato vyfúkal, bude pekná jar.

Nájdeš 7 rozdielov?

SÝKORKA

Vidíme ju z okien našich bytov. Prilietla k búdkke, ktorú sme jej postavili. Hľadá kŕmidlá, ktoré sme pre ňu rozvešali. Poletuje a veselo šteboce, aj keď vonku mrzne a padá sneh. Svojím spevom nás poteší, aj keď ostatní vtáci už od vysilenia stíchli. Sýkorky sa počas zimných mesiacov stávajú vegetariánmi. Živia sa drobnými semenami, jadierkami a rôznymi bobuľami. Ak je zima veľmi dlhá a studená, veľa sýkoriek zahynie od hladu a na podchladenie. No len čo sa z polí začne strácať sneh a lesom a lúkam sa vráti zeleň, sýkorky majú veľa starostí. Svoje vtáacie hodiny neodkladajú ani na chvíľu. Ráno vstávajú veľmi zavčas. Poletujú zo stromu na strom, štebocú a usilovne hľadajú príbytok pre svoje budúce deti. Ak sa mama sýkorka presvedčí, že je miesto bezpečné pred nepriateľmi, urobí na hniezde posledné úpravy, vystelie ho mäkkým páperím a znesie doň 9 - 13 bielych vajíčok s hnedohrdzavými škvrnami, ktoré svojím drobným teličkom zohrieva približne dva týždne. Jej partner jej po celý čas hniezdenia denne od skorého rána až do západu slnka nosí húsenice a iných škodcov z našich záhrad. Potom si sadne na blízky konár a vyspevuje jej tie najkrajšie uspávkanky a zároveň oznamuje, že búdka na košatej lieske je už obsadená a bude patriť jeho rodine.

Z našej tvorby

HROZNO

Hrozno si visí na kričku
ako v malom hrnčičku.
Janko a Marienka si ho zbierajú
a pekne si spievajú.

V. Baluchová, 2. roč.

BERTÍK

Žiaci básne skladajú,
do Bertíka dávajú.
Všetci sa už tešíme,
že Bertík uvidíme.
Poriadne sme nedočkavé,
čakáme čo bude nové.
Bertík je náš kamarát,
a každý z nás ho má rád.

A. Spišáková, 3. roč.

MYŠKA

Malá myška nezbedná
koláče nám pojedla.
Kocúrisko - veľký pán
zjedol preto myšku nám.

T. Gurčík, 3. roč.

SUSEDA

Každé ráno skoro vstávam,
na susedu rád zamávam.
Suseda sa usmieva,
že mi visí košeľa.

T. Gurčík, 3. roč.

LES A PES

Vidíš tento les?
Chodí tam náš pes.
Detičky ho radi majú,
preto sa sním stále hrajú.

A. Spišáková, 3. roč.

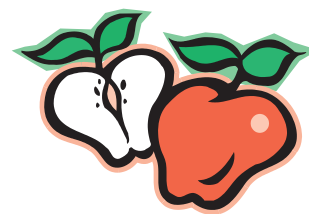

Z našej tvorby

JABLČKA

Jeseň bola peknučka,
dozreli nám jabĺčka.
Veľmi rád ich mám,
v zime ich papám.

T. Gurčík, 3. roč.

NEMOCNICA, FUJ!

V nemocnici
tu som sám,
doma brata,
sestru mám.

Aj otecka,
mamičku,
psíka a tiež
kačičku.

Marek Marinica, 5. roč.
ZŠ - Chm. Nová Ves

ROZPRÁVKA O STUDNICE

Bola raz jedna studnička a k nej vidla cestička. Cestička bola krátka, tak sa k nej chodievali napit' zvieratká z lesa. V zime studnička zamrzla a zvieratká boli smutné. Raz išiel po lese drevorubač a bol smädný. Išiel, išiel a zrazu vidí studničku. Rýchle pribehol k nej. Zistil, že je voda zamrznutá. Tak zobral sekeru a ľad rozsekal. Líška to zbadala a rýchle to oznámila zvieratkám. Zvieratká sa potešili. Chceli sa poďakovať drevorubačovi, ale drevorubač už bol dávno preč. A tak sa zvieratká mohli aj potom, keď keď všade mrzlo, napit' vody zo studničky.

Vianočná poézia z pera našich žiakov

PADÁ SNEŽIK

Padá snežik, padá
na lúky plné zlata.
Ticho znie to krásne prebudenie.
Zimička prišla, zima je tu.
Radujeme sa, veselíme sa,
prišlo prekvapenie.

Mirka Stašiková, 4. roč.

ZIMNÁ NÁLADA

V zime sane lyže ber
a na kopec sa pober.
Chladné líca od ľadu,
hneď mám dobrú náladu.

T. Gurčík, 3. roč.

VÍCHRICA

Víchrica fúka celý deň,
nemôžem ísť von, hoci chcem.
Láme stromy, láme kríky,
ženie vločky do Afriky.

M. Baloga, 3. roč.

ŠTEDRÝ DEŇ

Vianoce sú lásky čas,
a prišli k nám zas.
Darčeky sa darujú
detičky sa radujú.
A tie vločky bielučké
zasypali polia, domy
celé celučké.

A. Spišáková, 3. roč.

A. Spišáková, 3. roč.

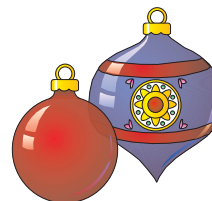
BIELY DECEMBER

Vonku je biely veľký sneh,
deti stavajte búdky ešte dnes.
Vtáčiky potravu hľadajú,
na detičky čakajú
kedy búdky dostavajú,
že potravu im tam dajú.
Vtáčiky im spevom poďakujú.

VIANOCE

Vonku snežik padá,
rodinka k stolu sadá.
Anička darček hľadá.
Ej, ale je rada!

A. Spišáková 3. roč.

BÁSEŇ O ZIME

Padá snežik na lúky,
robí veľké oblúky.
Zasneží nám dvor,
asi prišiel z hôr.
Už je dobrá sanica,
už nám zvädla kytica.

Padá snežik padá,
zl'ahka na zem sadá.
Už sa dieťa raduje,
že snežik poletuje.
Už robíme snehuliaka,
hneď je z toho veľká mláka.

L. Hudáková, 4. roč.

SNEŽIK

Padá snežik jemnučký
na polia i na kričky.
Padá nám už hodnú chvíľu,
tešme sa mi všetci spolu.

M. Baloga, 3. roč.

O ZIME A SNEHU

Ja som zima, zimička,
pekná biela, bielučká.
Váľajú sa vo mne deň a noc,
ja však vlastným veľkú moc.
Snežik sneží, chumelí sa,
radujme sa, veselíme sa.
Radosť deťom prináša
aj darček od Mikuláša.

Marienka Stašiková, 4. roč.

